

Warszawa, dnia 27 grudnia 2019 r.

Poz. 2518

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 23 grudnia 2019 r.

**w sprawie szczegółowego trybu działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania
czynności służbowych**

Na podstawie art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1427, 1608, 1635 i 2020) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb działań oraz sposób postępowania funkcjonariuszy Służby Więziennej w zakresie:

- 1) legitymowania osób ubiegających się o wstęp oraz opuszczających teren: jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej – w przypadku powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości Służbie Więziennej zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”, oraz deponowania dokumentów tożsamości osób przebywających na terenie jednostki organizacyjnej,
- 2) legitymowania funkcjonariuszy Służby Więziennej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”, i pracowników Służby Więziennej, zwanych dalej „pracownikami”, wchodzących i wychodzących z jednostki organizacyjnej,
- 3) żądania od osób wymienionych w pkt 1 i 2 przekazania do depozytu przedmiotów niebezpiecznych i przedmiotów niedozwolonych, zwanych dalej „przedmiotami niedozwolonymi”, dokonywania kontroli osobistej tych osób i kontroli ich odzieży, ubrania i przeglądania zawartości bagaży oraz innych przedmiotów, które posiadają przy sobie,
- 4) sprawdzenia pojazdów wjeżdżających na teren jednostek organizacyjnych oraz z niego wyjeżdżających, a także ładunków tych pojazdów,
- 5) zatrzymywania na terenie jednostki organizacyjnej, celem niezwłocznego przekazania Policji osób, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary,
- 6) usuwania z terenu jednostki organizacyjnej osoby, która nie stosuje się do polecenia funkcjonariusza, wydanego na podstawie obowiązujących przepisów,
- 7) zatrzymywania osób pozbawionych wolności, które:
 - a) dokonały ucieczki z aresztu śledczego lub zakładu karnego,
 - b) dokonały ucieczki w trakcie konwojowania lub zatrudnienia,
 - c) na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i nie powróciły do niego w wyznaczonym terminie, korzystając z zezwolenia na czasowe opuszczenie aresztu śledczego lub zakładu karnego bez konwoju funkcjonariusza,
- 8) żądania niezbędnej pomocy od funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, jak również zwracania się w nagłych przypadkach do innych organów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa państwa lub każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa

– a także sposoby realizacji tych działań.

§ 2. 1. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki organizacyjnej lub inny funkcjonariusz wyznaczony do: kontroli osób, ich odzieży, ubrania i przeglądania zawartości bagaży oraz innych przedmiotów, które posiadają przy sobie, sprawdzania pojazdów, a także ładunków tych pojazdów, zwany dalej „bramowym”, który legitymuje osobę ubiegającą się o wstęp lub opuszczającą teren jednostki organizacyjnej, wzywa ją do okazania dokumentu tożsamości.

2. Bramowy nie zezwala na wstęp na teren jednostki organizacyjnej osobie, która nie wyraża zgody na wylegitymowanie się.

3. Tożsamość osoby ubiegającej się o wstęp oraz opuszczającej teren jednostki organizacyjnej ustala się na podstawie jednego z następujących dokumentów, zawierających dane osobowe oraz zdjęcie umożliwiające identyfikację:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) legitymacji służbowej;
- 3) dowodu tożsamości cudzoziemca;
- 4) dokumentu paszportowego;
- 5) prawa jazdy;
- 6) książeczki żeglarskiej.

4. Tożsamość osoby niepełnoletniej może być ustalona na podstawie legitymacji szkolnej albo na podstawie oświadczenia opiekuna.

5. Bramowy ustala tożsamość osoby ubiegającej się o wstęp lub opuszczającej teren jednostki organizacyjnej przez porównanie zdjęcia zamieszczonego w dokumencie tożsamości z faktycznym wizerunkiem tej osoby.

6. Po potwierdzeniu tożsamości osoby ubiegającej się o wstęp na teren jednostki organizacyjnej bramowy deponuje jej dokument tożsamości w miejscu zapewniającym jego bezpieczne przechowanie na czas przebywania tej osoby na terenie jednostki organizacyjnej.

7. Bramowy odnotowuje wstęp i opuszczenie terenu jednostki organizacyjnej w ewidencji osób przebywających na terenie jednostki organizacyjnej.

§ 3. 1. Bramowy dokonuje legitymowania funkcjonariuszy i pracowników wchodzących i wychodzących z jednostki organizacyjnej i ustala ich tożsamość na podstawie legitymacji służbowej, przez porównanie zdjęcia zamieszczonego w legitymacji służbowej z faktycznym wizerunkiem tych osób.

2. Bramowy nie zezwala na wstęp na teren jednostki organizacyjnej funkcjonariuszowi lub pracownikowi, który nie wyraża zgody na wylegitymowanie się.

§ 4. 1. Do legitymowania osób ubiegających się o wstęp lub opuszczających teren urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej – w przypadku powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości Służbie Więziennej zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej – przepisy § 2 stosuje się odpowiednio.

2. Do legitymowania osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości i w Prokuraturze Krajowej – w przypadku powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości Służbie Więziennej zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej – przepisy § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. Po wylegitymowaniu osób, o których mowa w § 2–4, bramowy wzywa je do przekazania do depozytu przedmiotów niedozwolonych.

§ 6. 1. Kontroli odzieży i ubrania osób, o których mowa w § 2 i 3, oraz przeglądania zawartości ich bagaży oraz innych przedmiotów, które posiadają przy sobie, dokonuje bramowy przy pomocy urządzeń technicznych lub psa specjalnego wyszkolonego w zakresie wyszukiwania środków odurzających i substancji psychotropowych lub materiałów wybuchowych, zwanego dalej „psem specjalnym”.

2. W przypadkach uzasadnionych bezpieczeństwem jednostki organizacyjnej przeglądanie zawartości bagaży oraz innych przedmiotów może być dokonywane bez obecności osoby, do której należą.

3. Bramowy nie zezwala na wstęp na teren jednostki organizacyjnej osobie, która nie wyraża zgody na poddanie się czynnościom kontrolnym.

§ 7. 1. W razie podejrzenia, że osoba kontrolowana posiada przedmioty niedozwolone, bramowy wzywa ją do poddania się kontroli.

2. Bramowy, przeprowadzając kontrolę, dokonuje manualnego sprawdzenia odzieży i ubrania osoby kontrolowanej oraz przeglądu zawartości jej bagaży oraz innych przedmiotów, które ona posiada.

3. Bramowy nie zezwala na wstęp na teren jednostki organizacyjnej osobie, która nie wyraża zgody na poddanie się czynnościom kontrolnym.

§ 8. 1. W przypadku niewykrycia przedmiotów niedozwolonych w wyniku kontroli, o której mowa w § 7, i utrzymania się podejrzenia, że osoba kontrolowana takie przedmioty posiada, bramowy wzywa do poddania się kontroli osobistej.

2. Bramowy nie zezwala na wstęp na teren jednostki organizacyjnej osobie, która nie wyraża zgody na poddanie się czynnościom kontrolnym.

3. Funkcjonariusz przeprowadzający kontrolę osobistą sporządza z niej protokół, w którym uwzględnia:

- 1) podstawę prawną przeprowadzenia kontroli;
- 2) służbowe dane identyfikacyjne funkcjonariuszy dokonujących kontroli;
- 3) datę, godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 4) przyczynę przeprowadzenia kontroli;
- 5) dane osoby kontrolowanej: nazwisko, imię, serię i numer dokumentu tożsamości;
- 6) wyniki kontroli;
- 7) podjęte czynności;
- 8) informację dotyczącą wyrażenia zgody na poddanie się kontroli potwierdzoną podpisem, albo w przypadku odmowy podpisu, informację funkcjonariuszy o przyczynach braku podpisu lub niewyrażenia zgody na kontrolę;
- 9) pouczenie o prawie do wniesienia zażalenia na sposób przeprowadzenia kontroli;
- 10) podpisy funkcjonariuszy dokonujących kontroli.

§ 9. Wobec osób ubiegających się o wstęp lub wchodzących na teren urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej – w przypadku powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości Służbie Więziennej zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej – czynności kontrolne określone w § 6–8 mogą być dokonywane w zakresie uzasadnionym zagrożeniem dla bezpieczeństwa tych jednostek organizacyjnych.

§ 10. 1. Bramowy dokonuje sprawdzenia pojazdów wjeżdżających na teren jednostki organizacyjnej albo z niego wyjeżdżających, a także ładunków tych pojazdów przez ich sprawdzenie wizualne i manualne; sprawdzenia można również dokonać przy pomocy urządzeń technicznych lub psa specjalnego.

2. Sprawdzenia pojazdów i ich ładunków dokonuje się w obecności osób, do których należą te pojazdy i ładunki.

3. W przypadkach uzasadnionych bezpieczeństwem jednostki organizacyjnej, sprawdzenie pojazdów i ich ładunków może być dokonane bez obecności osoby, do której należą sprawdzane pojazdy i ich ładunki.

4. Osoby, do których należą sprawdzane pojazdy i ich ładunki, w zakresie dotyczącym sprawdzenia, są obowiązane wykonywać polecenia bramowego.

§ 11. W odniesieniu do pojazdów wjeżdżających na teren urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości lub Prokuratury Krajowej albo z niego wyjeżdżających oraz ich ładunków – w przypadku powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości Służbie Więziennej zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej – czynności określonych w § 10 dokonuje się w zakresie uzasadnionym zagrożeniem dla bezpieczeństwa tych jednostek organizacyjnych.

§ 12. 1. Do osób opuszczających teren jednostki organizacyjnej albo wychodzących z jednostki organizacyjnej stosuje się przepisy § 6 ust. 1 i 2, § 7 ust. 1 i 2 i § 8 ust. 1 i 3.

2. Bramowy ponownie wzywa osobę opuszczającą teren jednostki organizacyjnej albo osobę wychodzącą z jednostki organizacyjnej, która odmawia poddania się czynnościom kontrolnym, do poddania się tym czynnościom i poucza jednocześnie o treści art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

3. Do osób opuszczających albo wychodzących z terenu urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej – w przypadku powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości Służbie Więziennej zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej – przepisy ust. 1 i 2 stosuje się w zakresie uzasadnionym zagrożeniem dla bezpieczeństwa tych jednostek organizacyjnych.

§ 13. 1. Zatrzymując osobę przebywającą na terenie jednostki organizacyjnej, funkcjonariusz informuje ją o przyczynach zatrzymania.

2. O zatrzymaniu osoby niezwłocznie powiadamia się właściwą terytorialnie jednostkę organizacyjną Policji.

3. Do czasu przekazania Policji osoby zatrzymanej, pozostaje ona pod dozorem funkcjonariusza.

§ 14. Usunięcia z terenu jednostki organizacyjnej osoby, która nie stosuje się do polecenia wydanego na podstawie obowiązujących przepisów, funkcjonariusz dokonuje po uprzednim wezwaniu jej do zachowania się zgodnego z prawem.

§ 15. 1. W przypadku zatrzymania osoby, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, funkcjonariusz:

- 1) potwierdza tożsamość tej osoby, porównując wygląd osoby zatrzymanej z posiadanym opisem lub fotografią;
- 2) ustala, czy zatrzymana osoba posiada broń lub inne niebezpieczne przedmioty;
- 3) odbiera wykrytą broń lub niebezpieczne przedmioty.

2. Zatrzymaną osobę funkcjonariusz doprowadza do najbliższej jednostki Policji, najbliższego zakładu karnego albo aresztu śledczego.

§ 16. 1. Wykonując czynności służbowe, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, funkcjonariusz przy wykorzystaniu dostępnych środków:

- 1) przedstawia się, podając stopień służbowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe;
- 2) o ile to możliwe, okazuje legitymację służbową;
- 3) podaje podstawę prawną działania;
- 4) określa rodzaj i zakres oczekiwanej pomocy.

2. W nagłych przypadkach funkcjonariusz może odstąpić od realizacji czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.¹⁾

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*

¹⁾ Rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania czynności służbowych (Dz. U. poz. 984), które traci moc na podstawie art. 15 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2399 oraz z 2019 r. poz. 1091).